

تعمیرات در گرم‌ترین ماه سال

بعد از صحبت با رئیس بهره‌برداری تنگ بیجار و نفت شهر، رئیس تعمیرات این منطقه را مخاطب قرار داده و گفت‌وگو را با ادامه می‌دهم. با ۳۷ سال سابقه کار، کوله‌باری از تجربه دارد. از این مدت ۲۰ سال را در مناطق نفت‌خیز گذرانده و از ۱۷ سال پیش، یعنی از ابتدای تاسیس شرکت نفت و گاز غرب در این منطقه حضور دارد. او درباره کارش توضیح می‌دهد: کار ما در زمینه انجام تعمیرات پیشگیرانه، اضطراری و موردی در تجهیزات نفت شهر، تنگ بیجار و... است. علاوه بر آن حدود ۳ تا ۴ سالی است که انجام تعمیرات پیشگیرانه و اساسی را به عهده مناطق عملیاتی گذاشته‌ایم، یعنی وظایفی علاوه بر شرح وظایف سازمانی انجام می‌دهیم که اگر برون سپاری شود، باید میلیاردها تومان بابت اجرای تعمیرات اساسی هزینه کنیم. ما در اینجا حجم بسیاری از تعمیرات اساسی را خودمان انجام می‌دهیم و در صورت نیاز، ۱۰ تا ۱۵ درصد را از بیرون سازمان و از شرکت‌های داخلی کمک می‌گیریم که این کار و تلاش همکاران، صرفه‌جویی‌های میلیاردری برای شرکت نفت و گاز غرب به همراه دارد. خراسانی ادامه می‌دهد: از زمان خارج کردن و سرویس شدن دستگاه‌ها یک ماه فرصت داریم تا با تلاش شبانه‌روزی و بدون وقفه، تعمیرات اساسی را انجام دهیم. علاوه بر آن برای بهینه‌سازی سیستم، برخی کارهای پیشنهادی به مهندسانی که با ما کار می‌کنند، داده می‌شود. همچنین تعمیرات شیرهای ایمنی منطقه را نیز در مدت تعمیرات اساسی به عهده داریم. به گفته او، پاداش‌هایی که قرار بود در زمان اورهال و طرح‌های اصلاحی به ما داده شود، با وجود مکاتبات مدیران، هنوز داده نشده که این مسئله به مرور باعث کم شدن انگیزه در میان کارکنان می‌شود. رئیس تعمیرات منطقه تنگ بیجار به سختی‌های کار در این منطقه اشاره می‌کند و می‌گوید: در این منطقه، سولفید هیدروژن (H2S) همراه گاز حدود ۲۰۰۰ PPM است. بنابراین اولین اشتباه، آخرین اشتباه خواهد بود. به دلیل حجم زیاد گاز در زمان تعمیرات اورهال، هر اتفاقی، خسارت‌های زیادی به همراه خواهد داشت. از این رو باید با ایمنی بسیار بالایی کارها انجام شود، همچنین اورهال‌ها در ماه مرداد هر سال، یعنی در گرم‌ترین ماه تابستان و در دمای ۵۰ درجه انجام می‌شود؛ زیرا در زمستان کشور به گاز بیشتری نیاز دارد، ضمن این که تهیه کالای مورد نیاز در منطقه به دلیل خاص بودن آن، بسیار زمان بر است.

تعمیرات با کمترین هزینه

پدارم، مسئول تعمیرات مکانیک تنگ بیجار و نفت شهر نیز می‌گوید: با بهره‌گیری از دانش نیروهای تخصصی که در این قسمت مشغول به فعالیت هستند و تجربه‌های زیادی که به دست آورده‌اند، هیچ کاری نیست که نتوانیم آن را انجام دهیم. ضمن این که همکاران ما به این سطح از دانش رسیده‌اند که برنامه اولیه دستگاه‌ها را در سطوح مختلف ارتقا دهند. او ادامه می‌دهد: مردانی که در منطقه نفت شهر و تنگ بیجار کار می‌کنند، در مقایسه با مناطق دیگر، میانگین سنی بسیار پایینی دارند و کارهایی انجام داده‌اند که نمونه آن در جاهای دیگر نیست. به عبارت دیگر این کارها مختص به نفت شهر و تنگ بیجار است. بارزترین نمونه آن تغییر در مکانیکال سیل پمپ‌های انتقال میعانات گازی است، به طوری که در این زمینه به جایی رسیده‌ایم که بدون دریافت هیچ گونه کمکی از شرکت‌های خارجی، توانسته‌ایم کارهای تعمیراتی، نگهداری و راه‌اندازی سیستم را به بهترین شکل و حتی بهتر از شرکت‌های خارجی و با صرف کمترین هزینه انجام دهیم.

انتقال میعانات گازی

حجت عیش آبادی، مسئول تعمیرات خط لوله نفت شهر و تنگ بیجار نیز می‌گوید: یکی از مهم‌ترین مشکلات در انتقال میعانات گازی در تاسیسات مختلف، مسیر سخت‌گذر خطوط جریانی است. ما در اینجا بالغ بر ۲۰۰ کیلومتر خط جریانی زیر زمینی داریم که سبب آنها از ۴ اینچ تا ۸، ۱۰، ۱۸، ۲۴ است و میعانات گازی تولید شده از منطقه تنگ بیجار، از طریق پمپ به پالایشگاه ایلام انتقال می‌یابد. به گفته او، تعمیرات این خطوط به عهده کارکنان منطقه است و یکی از محدود مناطقی است که در تعمیرات اساسی، از هیچ نیرویی خارج از شرکت و یا پیمانکاران استفاده نمی‌شود، همچنین این منطقه، سخت‌گذر و کوهستانی است و با ماشین کمک‌دار بسختی می‌توان در آن تردد کرد. در چنین شرایطی باید خطوط را تعمیر یا تعویض کنیم. عیش آبادی ادامه می‌دهد: تعویض خطوط، مشکلات خاص خود را دارد. محیط آلوده است و H2S بالایی در این منطقه وجود دارد. خوردگی بالاست و برش کاری باید به صورت سرد انجام شود؛ با این حجم کار اما تا کنون هیچ اتفاقی یا حادثه‌ای برای کسی پیش نیامده است. احمدیان، مسئول حراست تنگ بیجار و نفت شهر نیز می‌گوید: تنگ بیجار یک منطقه سخت‌گذر و کوهستانی است و حراست نیز در کنار کارکنان، وظیفه حفاظت و حراست از اموال، تاسیسات و کارکنان شرکت را به عهده دارد.

کار در دمای ۵۰ درجه

واحد ایمنی و آتش نشانی در سطح صنعت نفت از اهمیت بسزایی برخوردار است؛ زیرا وقتی حادثه‌ای رخ می‌دهد، نخستین کسانی که دل به آتش می‌زنند و جان خود را به خطر می‌اندازند تا جلوی حوادث ناگوار و تلخ گرفته

شود، کارکنان واحد ایمنی و آتش‌نشانی هستند؛ یکی از کسانی که در این واحد فعالیت می‌کند، محمدهادی دادگر، افسر ارشد ایمنی و آتش‌نشانی منطقه تنگ بیجار است. او می‌گوید: کار ما با سختی‌های زیادی روبه‌روست که یکی از آنها وجود H2S بالاست، گاز این منطقه نزدیک به ۳۲ هزار PPM H2S دارد و شرایط خطرناکی را برای کارکنان این منطقه به وجود آورده است. به گفته دادگر، در مباحث ایمنی باید از قوانین، مقررات و تجهیزات لازم و دستگاه‌های حفاظت فردی استفاده کنیم تا برای کارکنان مشکل خاصی پیش نیاید. همچنین گرما در این منطقه بالاست، به طوری که در فصل تابستان به حدود ۵۰ درجه می‌رسد. در ادامه به تجربه کاری خود اشاره می‌کند و می‌گوید: در تعمیرات خطوط انتقال جریانی، برخی اوقات به علت سخت‌گذر بودن منطقه باید مسیر را پیاده برویم و تجهیزات ایمنی را انتقال دهیم؛ اما با این حال ما تمام سختی‌ها را به جان می‌خریم تا محیطی ایمن برای همکاران فراهم و از حوادث و نشت گاز جلوگیری کنیم.

بهبتر است خدمات بیشتری به اقماری‌ها داده شود. از آنجا که کارکنان این منطقه در جای محرومی کار می‌کنند، انتظار دارند تسهیلات بیشتری به آنها تعلق گیرد. شاید خیلی‌ها توانایی کار اقماری برای مدتی طولانی را نداشته باشند

تأمین قطعات تخصصی

به سمت کارگاه مرکزی شرکت بهره‌برداری تنگ بیجار می‌روم. کارکنان تمام واحدها به کارگاه مرکزی آمده‌اند و منتظر ورود ما هستند تا پای صحبت‌هایشان بنشینیم. بردیا کاظمی، جانشین کارگاه مرکزی تنگ بیجار، یکی از آنهاست که ۱۲ سال سابقه کار دارد. او می‌گوید: پشتیبانی از تولید قطعات را به عهده داریم و سعی می‌کنیم قطعاتی را که جنبه تخصصی دارند، تأمین کنیم تا مشکلی در چرخه تولید گاز پیش نیاید. به گفته او، در همه کارها مشکلاتی وجود دارد، اما تلاش می‌کنیم تا آن را به حداقل برسانیم. اوایل که شروع به کار کرده بودیم، مشکلات بیشتری داشتیم، اما بتدریج بر کار مسلط شدیم و مشکلات در حال حاضر کمتر شده است.

ساخت قطعات داخلی

رسول کاربرینی، مسئول واحد ابزار دقیق تنگ بیجار و نفت شهر نیز در مورد سختی کارش می‌گوید: زفت و آمد دسترسی به منطقه تنگ بیجار، به دلیل کوهستانی بودن منطقه مشکلات خاص خود را دارد؛ البته نوع کار اقماری، سختی‌هایی دارد که بدی آب و هوا و ریزگردها مزید بر آن شده و سختی و مشقت زیادی را به کارکنان این منطقه تحمیل می‌کند. همچنین تنگ بیجار، منطقه‌ای مرزی است که این موقعیت جغرافیایی، مشکلات خاصی را از نظر نزدیکی به کشور عراق ایجاد کرده است. به گفته او، سطح تحویلات کارکنان این واحد بالاست و سعی کرده‌ایم خودمان را به سمت ساخت و طراحی قطعات داخلی از سوی مهندسان منطقه سوق دهیم و سیستم‌ها را به صورت مهندسی معکوس تا حد امکان طراحی کنیم یا از روی قطعه اصلی، خودمان قطعات را بسازیم. کاربرینی ادامه می‌دهد: در این واحد، دو دستگاه پمپ انتقال میعانات داریم که ساخت یک شرکت آلمانی است. مادر سال‌های گذشته مشکلاتی در مکانیکال سیل این پمپ‌ها داشتیم که خوشبختانه با تغییراتی که روی این قطعات انجام دادیم، مشکل این پمپ‌ها و نیاز ما به کشورهای خارجی در خصوص تأمین این قطعه رفع شد.

ایستگاه آخر

به عقرب‌های ساعت نگاه می‌کنم. یک نیم‌روز کاری، باغبور مردانی همراه بودم که برای آسایش وطن خود هیچ تلاش و کوششی درین نمی‌کنند و در دوران تحریم، با استفاده از مهندسی معکوس، نگذاشتند چرخه تولید در میدان گازی تنگ بیجار از حرکت باز ایستد، آنها دوری از خانواده، کار در سرما و گرما و... را به جان خریدند تا گرما در فصل سرد زمستان، هم‌نشین خانه‌های مردم سرزمین‌مان باشد. این برگ از ماموریت «کارکنان» را در سفر به تنگ بیجار به پایان می‌رسانم و با کوله‌باری از حرف‌های همکاران این منطقه به سمت تهران و دفتر «مشعل» باز می‌گردم و سعی می‌کنم با سوسول و ویژه‌های صحبت تک آن‌ها را به رشته تحریر در آورم تا مبادا چیزی از قلم بیفتد. شاید با این کار بتوانم قدمی هرچند کوچک، در انعکاس سختی‌های کار کارکنان اقماری صنعت عظیم نفت بردارم.

